

Ingewikkeld

Ingewikkeld

Sietske van Niekerk

Schrijver: Sietske van Niekerk
Coverontwerp: Sietske van Niekerk
© Sietske van Niekerk

Ik haat haar. Zij staat voor alles waar ik nooit meer aan wilde denken. Vroeger is voorbij, dacht ik. Maar door haar komt alles weer terug. De vernederingen, het negeren, het gegniffel en het gevoel er nooit echt bij te horen. Zij is precies zo als al die anderen. Lang, slank, zelfbewust en blond. Een koninklijke uitstraling en het heel normaal vinden dat iedereen haar mag. Een zondagskind. Een Barbiepop. Ik haat dat soort types. Ze maken dat ik me lomp en onhandig voel. Nietsbeduidend. Moeiteloos trekken zij de aandacht, terwijl ik snak naar een beetje erkenning. Niemand die mij ziet staan. Ook hij niet. Maandenlang draaide ik om hem heen en probeerde ik contact met hem te krijgen. Maar meer dan een oppervlakkig gesprekje werd het niet. Totdat zij binnenwandelde met haar interessante praatjes over haar creatieve carrière. Hij heeft zijn verdiende loon gekregen en nu is zij aan de beurt. Ik haat haar en ik haat al die anderen die op haar lijken. Jaren heb ik in stilte geleden. Maar nu is de tijd van vergelding gekomen.

1.

Ama de Ruyter snuift de frisse ochtendlucht diep in haar longen en schudt haar lange, steile blonde haren over haar schouders. Vroeg opstaan had toch wel wat. Toen vanmorgen de wekker afliep, had ze zich het liefst nog een keer omgedraaid. Eigenlijk wel tien keer. Maar sinds kort heeft ze een extra reden om vroeg uit de veren te gaan. Fador! Ze vist haar autosleutels uit haar slank gesneden bodywarmer-tje. Als ze in de verte het rode karretje van haar vriendin Fieke aan ziet komen, zwaait ze even en stapt dan snel in haar eigen auto. Gordels om en wegwezen. Fieke is een beste meid, maar ze heeft nu even geen tijd en ook geen zin in haar. Want in zijn stal staat Fador op haar te wachten en Ama verlangt naar de geur en de warmte van dat grote zwarte paardenlijf. Naar zijn fluwelen neus die zachtjes al haar zakken afspeurt naar lekkers, zijn grote zware hoofd dat hij vol vertrouwen op haar schouder laat rusten terwijl ze de sluiting van zijn deken los prutst. Oeps! Bijna een fietser op de motorkap. “Even opletten Ama”, denkt ze. Hoe vaak heeft ze die zin vroeger niet gehoord als ze weer eens zat te dromen, in de klas, aan tafel, tijdens haar autorijlessen. Pas op de Kunstacademie belandde ze met haar beide benen op de grond. Eindelijk kon ze de beelden in haar hoofd omzetten in creaties van klei, steen, hout, metaal en papier. Alles viel daar op zijn plek. Maar nuchter als ze was, koos ze vormgeving als afstudeerrichting. Want er zijn maar weinig kunstenaars die kunnen leven van hun beelden en schilderijen. En uiteindelijk zag ze het niet zitten om

altijd in armoede te leven of te teren op de overheid. Na haar opleiding werkte ze bij een aantal reclamebureaus en besloot na een jaar of tien te gaan freelancen. Zo kon ze wat kieskeuriger zijn in het aannemen van opdrachten en wat meer tijd inruimen voor haar grote hobby. Want een aantal jaren geleden was Ama besmet geraakt met het paardenvirus. Ama lacht in zichzelf. Net als op de kunstacademie was ze ook tijdens haar paardrijlessen altijd wakker en alert geweest, gretig om alles te leren wat er te leren viel over het paardrijden, wat bijna ook een kunstvorm is en waardoor je met huid en haar werd opgeslokt. Concentratie is heel belangrijk voor het paardrijden, dat bleek al snel, bedenkt ze met een glimlach om haar mond. Wie niet oplet, kan zo maar op de grond belanden. En wie wel oplet trouwens ook, want Ama was zelf vaak genoeg van een paard af gevallen terwijl ze toch reuze haar best deed om dat juist niet te laten gebeuren.

Ze draait de parkeerplaats van de pensionstal op. 'Pensionstal Happy Horse' staat op een groot bord aan de muur van het voorste gebouw, een voormalige koeienstal waarvan de eigenaar tijdig had ingezien dat het stallen van paarden van 'stadse luu' die wel de lusten, maar niet de lasten van hun hobby op zich wilden of konden nemen, flink geld in het laatje kon brengen. Dat zoon Alexander van Zonne van verdienstelijk dressuurruiter was opgeklommen tot internationaal niveau en nog steeds paarden bij zijn vader stalde, had de bekendheid van de pensionstal natuurlijk alleen maar vergroot.

Ama stapt uit, haalt haar cap van de achterbank en sluit haar autootje af. Lap, de grote zwarte labrador van de familie van Zonne komt blaffend en kwispelend op haar af. Ama geniet altijd als ze op de grote boerderij is; de dieren, de

buitenlucht, de gezelligheid van de pensionstal. Alhoewel ze de laatste tijd voornamelijk contact heeft met Fieke en Fieke de rest van de pensionklanten niet zo lijkt te waarderen, waardoor Ama zelf automatisch ook steeds minder contact met ze heeft dan ze eigenlijk zou willen. Ze opent de staldeur en hoopt stiekem op een warm welkom van haar grote zwarte Fries. Meestal is Fador, als Ama arriveert, bezig met zijn allergrootste hobby's: eten en uitrusten. Nou ja uitrusten, de ritjes die Ama op hem maakt, zijn altijd heel relaxed en rustig dus daar kan hij niet echt moe van worden. Als Ama heel eerlijk is, moet ze toegeven dat Fador eigenlijk gewoon altijd staat te eten of te luieren. Ook nu. Dus geen vrolijk gebries of verwelkomende hinnik, alleen een warme fluwelen neus die zachtjes maar dwingend tegen haar jaszak duwt. Hier met die snoepjes. Ama is inmiddels goed afgericht door Fador en geeft hem er meteen maar twee. Ze ziet dat haar eerste klusje al voor haar klaar ligt, de stal moet nog uitgemest. Hmm, niet echt fijn, maar wel goed voor haar spieren en conditie. Dus vooruit dan maar. Fador wordt even aan een halstertouw in het gangpad geparkeerd en Ama schept de mest en het natte stro uit zijn stal in een kruiwagen die ze even later buiten op de mestplaats leegt. Meteen maar schoon stro halen met deze kruiwagen, bedenkt ze en ze loopt naar de grote schuifdeuren van de schuur waar het stro is opgeslagen.

Meestal ligt er stro voor de pensionklanten klaar, maar het strohok bij de stallen is vandaag leeg en ze heeft begrepen dat je het ook zelf mag pakken. Het valt nog niet mee om één van de zware schuurdeuren open te schuiven. Eenmaal binnen met de kruiwagen moeten haar ogen even aan het donker in de schuur wennen. Het ruikt er lekker naar hooi en stro. Vóór de strovoorraad staat de grote, stoere trekker

waar Ama afgelopen zomer even op mee heeft mogen rijden. Boer van Zonne ging grote ronde balen maken van het hooi dat had liggen drogen op het land in de felle zomerzon en had aan Ama gevraagd of ze soms eens wilde zien hoe dat ging. Achter de trekker had hij een machine gekoppeld waarop het hooi tot een grote ronde baal werd gedraaid en door middel van een ingenieus systeem strak werd omwikkeld met dun groen plastic. Onderweg merkte Ama dat ze niet alleen voor de pret mee was, want er moesten heel wat hekken geopend en gesloten worden, dus Ama moest geregeld van de trekker af springen en er later weer opklimmen. Maar nu staat de trekker groot, donker en stil voor het stro. Er ligt nog een soort hooibaaltje voor, omwikkeld met het lichtgroene plastic, maar stukken kleiner dan een echte hooibaal en langwerpig van vorm. Ama loopt met de kruiwagen naar de pakken stro aan de andere kant van de schuur. Uit een soort nieuwsgierigheid loopt ze op weg naar de schuurdeur ook even langs de trekker en het vreemde pakket dat ervoor ligt.

Wat slordig, er ligt daar een rijlaars op de grond. Ze zet de kruiwagen neer en loopt er naar toe om de laars op te pakken. Wat een rare plek om je rijlaars te laten liggen zeg, denkt ze bij zichzelf. Hup, meenemen en in de zadelkamer dumpen tot iemand hem herkent en mee naar huis neemt. Ze buigt voorover om de laars te pakken en dan staat haar hart stil. Het bloed gonst in haar oren en ze wordt zo duizelig dat ze bijna in elkaar zakt. In het plastic herkent ze duidelijk een menselijke vorm. Verkrampst en met wijd open mond ligt daar strak in het lichtgroene plastic gewikkeld een ruiter waarvan één laars in het pak zit en één de dans is ontsprongen.

Als Ama naar een detectiveserie op de televisie keek, had ze zich wel eens afgevraagd wat ze zelf zou doen als ze een lijk vond. Gillen? Wegrennen? Ze staat als aan de grond genageld. Langzaam komt ze weer bij haar positieven en kan ze weer ademen. “Heeeelp!”, schreeuwt ze en rent naar buiten. “Gerrit, Gerrit! Kom eens! Help, Gerrit, waar ben je?” Een klein gevlekt hondje rent vrolijk keffend met haar mee. Het is Tikko, het onopgevoede keffertje van Fieke en hij bijt net als altijd in haar kuit. Ze trapt Tikko van zich af en rent verder naar de keukendeur van de boerderij. Boer Gerrit van Zonne staat net zijn klompen aan te trekken en kijkt haar lachend aan. “Loopt Fador weer los op het erf?”

In het verleden had Ama nog wel eens moeite gehad om Fador in bedwang te houden als ze met hem over het erf liep.

“Nee”, hijgt ze. “Er ligt... er ligt iemand in de schuur. Bij de trekker.” Haar stem wordt ineens heel raar hoog en ze voelt tranen opwellen. “Iemand is dood, daar, in de schuur!” Ze wijst en inmiddels snikt ze het uit en staat helemaal te trillen. Van Zonne kijkt haar geschrokken aan en kloost zo snel hij kan op zijn grote gele klompen naar de schuur. Even later staat Ama met de warme jas van Alexander, de oudste zoon van boer van Zonne, om haar schouders en een grote beker thee in haar bibberende handen haar verhaal te doen aan een begrijpend knikkende agente die nauwkeurig alles opschrijft.

2.

“Ik kan het nog steeds niet geloven.” Ama schudt haar hoofd. Het is inmiddels al laat in de avond en na een bloedrode zonsondergang wordt het eindelijk wat frisser. Samen met Fieke zit Ama op het terras in haar achtertuin. Fieke nipt genietend van haar fruitige witte wijn terwijl Ama peinzend haar glas cola bestudeert. “Koen Enkeldijk dood. Hoe bestaat het”, verzucht ze. “Het was zo’n leuke vent. Hij kon met iedereen goed opschieten. Altijd opgewekt, vrolijk en belangstellend. Zo iemand als hij kán voor mijn gevoel geen vijanden hebben, ik ken niemand die zo aardig en betrouwbaar was als hij. En dan de manier waarop hij met zijn paarden omging. Het leek wel alsof hij hun gedachten kon lezen. Zelfs Arco, die gevaarlijke hengst, was in zijn handen zo mak als een lammetje. Nee, het is echt ongeloofelijk dat dit is gebeurd.”

Fieke schudt haar hoofd en neemt nog een flinke slok. “Hij was zo op het oog wel aardig”, zegt ze. “Maar ja, wat ken je zo iemand nou verder. Hij kan wel ik weet niet wat op zijn kerfstok hebben gehad. Zo’n moord kan zomaar een afrekening uit het criminele circuit zijn hoor.”

“Nou ja, wat mankeert jou”, protesteert Ama. “Jij was helemaal wég van hem. Het was altijd Koen voor en Koen na. Als je eenmaal over hem begon te praten, was je niet meer te stuiten. Hoe vaak ik jou niet heb horen roepen dat hij de man van je dromen was, je prins die letterlijk en figuurlijk op het witte paard reed.”

Fieke lacht een beetje schaapachtig en schudt haar hoofd. “Kalverliefde”, wuift ze Ama’s woorden weg. “Ik geef toe, hij zag er lekker uit en had een goed figuur. En hij was een fantastische springruiter. Maar verder ging het wat mij betreft niet. Leuk om even over te dagdromen, maar in werkelijkheid was hij niet echt mijn type. Veel te soft joh. Maar zeg, hoe bevalt jou die longeerhulp die ik je laatst voor je verjaardag heb gegeven eigenlijk?”, springt ze opeens over op een ander onderwerp. “Ik heb het idee dat Fador’s hals- en rugspieren en zijn achterhand nu eindelijk wat beginnen op te bollen.” Ama is direct afgeleid en glundert bij het horen van Fieke’s compliment. Toen ze Fador kocht, was hij op zijn zachtst gezegd een mollig paard. In haar onervarenheid had ze de laag vet over zijn nek, rug en billen aanzien voor een flinke bonk spieren. Maar toen ze fanatiek was begonnen te rijden, verdween het spekkas als sneeuw voor de zon en kwam er een slank en nauwelijks gespierd paard tevoorschijn. Ook zijn conditie was niet echt om over naar huis te schrijven. Dat leverde Ama een stroom van goedbedoelde adviezen op van haar doorgewinterde stalgenoten. Omdat iedereen iets anders zei, zakte de moed haar af en toe in de schoenen. Gelukkig had ze in haar jeugdvriendin Sietske Graaijstra een gouden instructrice gevonden. Nadat die Fador goed had bekeken en bevoeld, voorspelde ze Ama dat ze hem met de juiste training over een jaar niet terug zou kennen. “De basis is goed”, had Sietske gezegd. “Hij is goed gebouwd, hij is nog jong en ik heb het idee dat hij ook wel voor je wil werken. Probeer je niets aan te trekken van wat anderen zeggen, maar volg gewoon je trainingsschema, dan komt het wel goed met dat paard van jou.”

Voordat ze Fador had, reed Ama op een kleine manege aan de andere kant van het dorp. Daar werden eigenlijk alleen lessen gegeven aan kinderen, op wollige stoere IJslanders en allerlei andere kleine en grotere pony's die door de eigenaar zelf gefokt werden. Een aantal moeders van de lesklantjes wilde ook wel eens ervaren hoe het was om op een paard te zitten en daaruit was een soort 'huisvrouwenklasje' gegroeid dat voornamelijk op de robuuste en brave IJslanders reed. Omdat de manege een nieuwe website, een nieuw bord aan de weg en nieuwe folders over de lessen en de ponykampen nodig had, en het dochttertje van een vriendin van Ama bij de manege reed, werd Ama via via binnengesluisd om eens een mooie huisstijl voor de manege te ontwerpen. De besprekingen met het echtpaar dat de manege runde, Teddy en Gerald, vonden altijd plaats in de kantine, met uitzicht op de lessen.

Zodra de huisvrouwenles begon, had Ama alleen Gerald nog maar om mee te overleggen want Teddy gaf de meeste lessen zelf. Aangezien Gerald amper iets durfde te beslissen zonder Teddy, werd het een langdurige, maar wel gezellige klus voor Ama die goed met Gerald op kon schieten. Terwijl Gerald tussendoor de telefoon beantwoordde of koffie maakte voor bezoekers, bekeek Ama door de grote ramen van de kantine de groep vrouwen die, vaak nog wat onwennig en onzeker giechelend, op de ruig behaarde pony's reden. Het zag er wel heel leuk uit. Toen ze klein was, had Ama altijd al op paardrijden gewild, maar haar ouders vonden het een gevaarlijke sport en bovendien ook veel te duur. Leuk dat deze vrouwen uit interesse voor wat hun kinderen meemaakten, zelf ook waren gaan rijden. Gerald ging weer naast haar zitten en schoof een pak papier naar haar toe. "Dit moet ook in een folder of zo denk ik. De prijslijsten." Ama keek. Hmmm, dat paardrijden hier was

helemaal niet zo duur. “Goh dat valt me mee zeg.” Het ontglipte haar min of meer. Gerald lachte. “Ja we proberen om het voor zoveel mogelijk kinderen bereikbaar te maken. Een paar maal per jaar nodigen we basisscholen uit om een middag gratis met de kinderen te komen rijden, om op die manier kennis te maken met de paardensport. Als ouders dan eenmaal de weg weten en de lage prijzen zien, gaan ze vaak wel overstag.”

“Geweldig”, zei Ama. “Was dat vroeger in mijn tijd maar zo geweest. Ik heb altijd dolgraag willen paardrijden, maar mijn ouders konden dat gewoon niet betalen.”

“Maar je kunt nu toch ook komen rijden?”, zei Gerald. “Kijk dan”, en hij knikte in de richting van de huisvrouwenles. “Weet je wat, ik regel wel met Teddy dat je een leskaart met tien lessen krijgt, dan kun je het eens uitproberen.” En zo kwam Ama die winter op een harige wollebol op pootjes te zitten die Fakir heette. Fakir was de beginnerspony en Ama was na één les al verliefd op hem. Fakir was spierwit met grote donkere ogen en zodra hij doorhad dat Ama hem voor en na de les altijd een appel gaf, werd ze elke week met een zacht gehinnik begroet. En Ama genoot. Van het borstelen van Fakir, van het tevreden gevoel dat ze eindelijk echt op een paard zat, al was het dan een klein paardje, en van de vooruitgang die ze elke week weer boekte.

Al snel was een hele week wachten echt veel te lang en regelde ze dat ze tweemaal per week mocht komen. Haar rijkunsten gingen met sprongen vooruit en al snel promoveerde ze van Fakir naar de wat lastigere pony's en uiteindelijk zelfs naar de ‘gewone’ paardjes. Maar dat bleek een stuk moeilijker en Ama viel er dan ook geregeld af. Ze reed nu ook niet meer in de huisvrouwenles, maar tussen zestien- en zeventienjarige meisjes die allemaal wel op het

paard geboren leken te zijn. Niemand viel van een paard in de les, alleen Ama. Toen ze nog in de huisvrouwenles reed, werd ze altijd geprezen door Teddy maar nu stond Teddy vaak chagrijnig met haar armen over elkaar in de hoek van de rijbak commando's te schreeuwen naar de meisjes en vooral Ama moest het vaak ontgelden. Gelukkig maakte ze inmiddels ook regelmatig buitenritten met Gerald. Daar had ze eigenlijk veel meer plezier in en Gerald ook, dat was wel duidelijk.

Op één van hun ritten vertelde Gerald dat Teddy met de kleinere kinderen die kwamen lessen altijd fantastisch was, maar zodra het pubermeisjes werden, was de lol er voor Teddy vanaf. Ze werd dan alsmaar kritischer en beschuldigde hem er ook wel eens van dat hij de oudere meisjes of één van de lessende huisvrouwen aantrekkelijker vond dan zijn eigen vrouw. Momenteel was ze ook vaak jaloers op Ama, vertelde hij, maar daar moest ze zich maar niets van aantrekken. Teddy was nu eenmaal heel onzeker.

De laatste les die Ama op manege de Buitenburgt had gereden, zou ze niet gauw vergeten. Ze was al twee weken niet meer van een paard gevallen en ze had eindelijk weer iets meer zelfvertrouwen. Zoals voor elke les verdrongen de meiden zich voor het bord waar Teddy altijd opschreef wie er op welk paard mocht rijden. Achter Ama's naam stond Zoefje. De andere meiden reageerden een beetje jaloers. Jeetje, Ama mocht op Zoefje, de door Teddy zelf gefokte en getrainde jonge merrie die nog nauwelijks in de lessen had gelopen. Nou die Ama had duidelijk een streepje voor bij Teddy dat was wel weer duidelijk. Hoofdschuddend vertrokken ze naar de zadelkamer.

Ama wist niet of ze nu trots moest zijn dat ze op de onervaren Zoefje mocht rijden, of dat ze nu zenuwachtig moest worden. Ze haalde het zadel en hoofdstel van Zoefje en al snel stapte ze met een opgezadelde Zoefje de rijbak in en steeg op. Zoefje vond tot nu toe alles best. Ama vond haar beugelriemen wel wat lang. Ze moest bijna op haar tenen staan om bij de stijgbeugels te kunnen, dat was toch niet goed? Ze stapte naar Teddy die al op haar vaste plek in de hoek van de bak met haar armen over elkaar geslagen stond en Ama vroeg of de beugelriemen niet op de één of andere manier korter gemaakt konden worden. Maar Teddy antwoordde glimlachend dat haar been zo juist heel mooi lag en dat ze op Teddy's eigen zadel zat en dat daar niet aan de beugelriemen gemorreld ging worden.

De les verliep prima. Zoefje reageerde supersnel op de aanwijzingen die Ama met haar benen gaf en ze was veel vlotter en attenter dan de andere paardjes waar Ama tot nu toe op gereden had. Aan het eind van de les kwam altijd de galop aan de beurt. De helft van de meisjes moest met hun paardje in het midden van de bak gaan staan terwijl de andere helft er omheen galoppeerde en vervolgens werd er gewisseld.

Ama draafde over de hoefslag en gaf, zoals Teddy haar dat geleerd had, vóór de hoek de hulpen voor de galop, ze kon het inmiddels dromen. Binnenbeen op de singel, buitenbeen achter de singel, binnenhand iets naar voren en hop! Maar deze keer verliep het anders. In plaats van rustig aan te galopperen, sprintte Zoefje weg, waardoor Ama uit balans raakte. Haar voeten gleden uit de beugels die daarna los langs de flanken van Zoefje klapperden. Zoefje reageerde panisch en racete als een dolle door de bak, terwijl Ama voelde hoe ze haar evenwicht steeds meer kwijtraakte. "Help!", schreeuwde ze toen ze voorbij Teddy scheurde.